

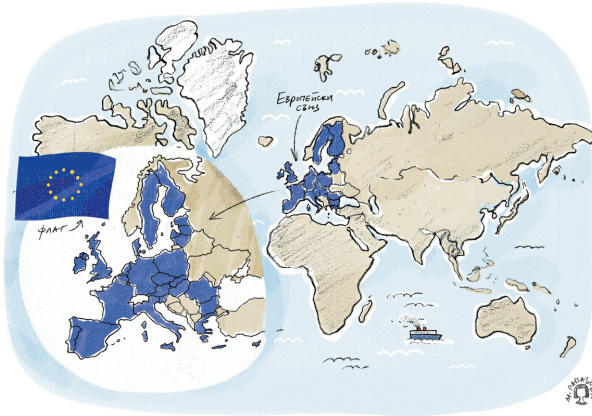
Какво е Европейски съюз?

Новини | Общество | на 14.11.2022 06:00 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Европейският съюз е създаден на 1 ноември 1993 г. и скоро стана на 29! Научи повече за него.

Европейският съюз е обединение от 27 държави. Нещо като клуб с общи ценности. Основните принципи в ЕС са: свобода, демокрация, равенство и върховенство на закона. Има общ пазар и възможност за обща валута (евро).

От разрушена към съюзена Европа

Много от нашите (пра)баби и дядовци са на близо 80 години. Можеш ли да си представиш, че преди почти толоква години Европа е била почти разрушена? Вместо в домове пълни с любов, много хора се прибирали в разрушени сгради. Вместо за училище, много деца се тревожели дали ще има какво да ядат и къде да спят. Почти нямало семейство, което да не е изгубило един или повече свои близки. След тъмната сянка на [нацизма](#) и [Втората световна война](#) европейските държави осъзнали, че имат нужда от надежда. От обединение, което ще им осигури едно по-добро и сигурно бъдеще.

Започнали да мислят как да направят така, че повече да не воюват помежду си.

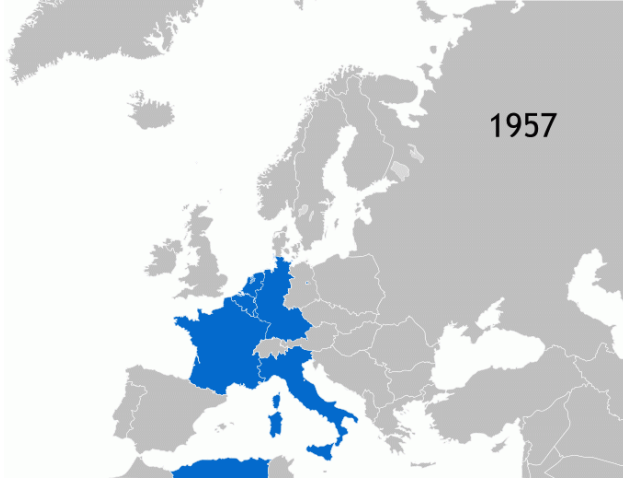
И измислили - да се обединят така, че да не могат едни без други.

Най-напред се обединили две държави, които били стари врагове - Франция и Германия. Обединили двете си най-важни индустрии - производството на въглища и стомана. От въглищата идвала енергията, а от стоманата се правели машини. Постепенно сближаването се задълбочава и през 1958 г. се ражда Европейската икономическа общност.

Какво означава това?

Поначало да търгуваш с друга страна е по-трудно, отколкото с фирми в твоята собствена. Държавите могат да налагат специален данък върху чуждите стоки (мито), може дори да забранят да се внася определена стока в страната им. В Европейската икономическа общност това не било така.

Европейската икономическа общност е нещо като черновата за днешния Европейски съюз. В началото в нея се обединяват само 6 държави: Германия, Италия, Франция, Нидерландия, Белгия и Люксембург. С годините все повече държави искат да са част от общността. Първо приемат Великобритания, Ирландия и Дания. Норвегия също е приета, но гражданите ѝ гласуват да не влиза в ЕС. След падането на военните режими в Гърция, Португалия и Испания те стават демокрации и те влизат в общността.

Със сближаването си държавите решили да се обединят в сфери извън икономиката. Създадо се например общо гражданство. Това било нещо ново. Ако преди някой е бил само френски гражданин, вече ставал и гражданин на ЕС. При това със специални европейски права.

Много държави искат да са част от ЕС, но това може да отнеме години. Старите членове поставят редица условия, за да се уверят, че новите са наистина готови. За да разбереш защо е нужно това, си представи отбор, който тренира за олимпийски игри. Плувците, които преплуват 100 метра до 1 минута, имат шансове да се класират. Тези, на които им отнема 3 минути, имат нужда от още време и тренировки. За да е добър отборът, той трябва да държи на високите си изисквания.

Изискванията за влизане в ЕС се наричат копенхагенски критерии. В ЕС доста обичат да кръщават всичко на градове! Та в град Копенхаген (Дания) се съгласили приемането на държави да зависи от три сфери. Те са политика (как се управляват държавите), икономика (как се справят със стоки и услуги) и институции (кой следи дали се спазват правилата).

Предимства и недостатъци

Сигурността, демокрацията и високите стандарти на живот и образование поставят държавите членки в групата на най-развитите страни в света. Имаш право свободно да пътуваш, да учиш и един ден да работиш в други държави в ЕС. Уважението към гражданските и човешките права осигурява по-сигурен и защитен живот от много други места по света. Хартата на основните права в ЕС дори специално обръща внимание на правата на детето.

Разбира се, ЕС има своите проблеми. Великобритания дори пожела да напусне, макар че тепърва разбира какво ѝ коства това. Няма как 27 съвсем различни държави да вървят лесно в една посока! Засега посоката винаги е била надалеч от процесите, причинили краха на мира в Европа. И по-добра посока от нея няма.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2535-kakvo-e-evropeyski-sayuz](http://book/2535-kakvo-e-evropeyski-sayuz)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

